

720 అత్యున్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు [1953]

మోతీపూర్ జమీందారి కంపెనీ లిమిటెడ్.

1953

V

ఏప్రిల్, 17.

ది స్టేట్ ఆఫ్ బిహార్ మరియు మరొకరు

రాజా జంకీనాథ్ రాయ్ మరియు నరేంద్ర నాథ్ రాయ్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

V

ది స్టేట్ ఆఫ్ బిహార్ మరియు మరొకరు

[పతంజలి శాస్త్రిసి.జె., ముఖర్జీ, ఎస్.ఆర్.దాస్, ఘులమ్ హాసన్ మరియు భగవతి న్యాయమూర్తులు]

బీహార్ భూ సంస్కరణల చట్టం, 1950, సెక్షన్లు 2(o) మరియు (r), 3 - కంపెనీలకు చట్టం యొక్క వర్తింపు - "వ్యక్తి", "యాజమాన్యం", "పదవీకాలం-హోల్డర్", యొక్క అర్థాలు.

బీహార్ భూసంస్కరణల చట్టం, 1950లో వరుసగా సెక్షన్ 2(o) మరియు సెక్షన్ 2(r)లో ఉన్న "ప్రోప్రైటర్" మరియు "టెన్యూర్ హోల్డర్" నిర్వచనాలలో "వ్యక్తి" అనే పదం భారతీయ కంపెనీల చట్టం 1913 క్రింద పొందుపరచబడిన కంపెనీలను కలిగి ఉంటుంది. "ప్రోప్రైటర్" మరియు "పదవీకాలం-హోల్డర్" నిబంధనలలో కంపెనీని చేర్చడాన్ని నిరోధించడానికి చట్టం యొక్క అంశం లేదా సందర్భంలో ప్రతికూలమైనది / **repugnant** ఏమీ లేదు. దీనికి విరుద్ధంగా చట్టం యొక్క అంశానికి పూర్తి ప్రభావం చూపడానికి అటువంటిది చేర్చడం అవసరం.

ఫార్మాస్యూటికల్ సొసైటీ V లండన్ మరియు ప్రోవిన్షియల్ సప్లై అసోసియేషన్ , లిమిటెడ్ (1880) 5 App. Cas. 857 ప్రత్యేకించబడింది.

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్స్ నంబర్ 62 మరియు 63 ఆఫ్ 1953. తీర్పు నుండి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 132(1) ప్రకారం అప్పీలు మరియు 22 డిసెంబర్ , 1952, హైకోర్టు ఆఫ్ జ్యుడికేచర్ యొక్క ఆర్డర్ పాట్నాలో (రామస్వామి మరియు సర్జూ ప్రసాద్ JJ.) ఇతర న్యాయపరమైన కేసుల సంఖ్య 238 మరియు 242/1952.

P.R. దాస్ (J.C. సిన్హా మరియు L.K. చౌదరి, అతనితో) రెండు అప్పీళ్లలో అప్పీలుదారు కోసం.

ఎం.సి. సెతల్వాడ్ , అటార్నీ- జనరల్, భారతదేశం కోసం (L.N. సిన్హా మరియు బజరంగ్ సహాయ్, అతనితో) రెండు అప్పీళ్లలోనూ ప్రతివాదులు.

1953. ఏప్రిల్ 17. S.R.DAS J., ద్వారా కోర్టు తీర్పు వెలువడింది.

DAS J.-ఈ తీర్పు 1953 నాటి సివిల్ అప్పీల్స్ నెం.62 మరియు 1953 యొక్క నెం.63 కలిసి విన్నవించబడింది.

మోతీపూర్ జమీందారీ కంపెనీ లిమిటెడ్ , 1953 సివిల్ అప్పీల్ నం.62లో అప్పీలుదారు , 1932లో భారతీయ కంపెనీల చట్టం కింద విలీనం చేయబడింది మరియు దాని రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయం బెంగాల్ లో ఉంది. ఇది మోతీపూర్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ లిమిటెడ్ , రాజా జంకీనాథ్ రాయ్ మరియు నరేంద్ర నాథ్ రాయ్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అనే sister-concernకు చెరకును సరఫరా చేస్తుంది , 1953 యొక్క C.A.No.63లోని అప్పీలుదారు 1933లో భారతీయ కంపెనీల చట్టం క్రింద పొందుపరచబడింది మరియు దాని రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయం బెంగాల్ లో కూడా ఉంది. ఈ కంపెనీ బీహార్ రాష్ట్రంలోని పూర్నియాలో అలాగే పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రంలోని మాలదాలో జమీందారీ ఆస్తులను కలిగి ఉంది. ఇది బ్యాంకర్ మరియు ఫైనాన్షియర్గా ఇతరులతో పాటు వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తుంది.

30 డిసెంబర్ , 1949న, బీహార్ భూసంస్కరణల బిల్లు పేరుతో ఒక బిల్లును బీహార్ శాసనసభ ఆమోదించింది మరియు రాష్ట్రపతి పరిశీలనకు రిజర్వ్ చేయబడి సెప్టెంబర్ 11 , 1950న ఆమోదం పొందింది. అలా ఆమోదించబడిన మరియు ఆమోదించబడిన చట్టం 25 సెప్టెంబర్ , 1950న బీహార్ గెజిట్ లో ప్రచురించబడింది. మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 1(3) ద్వారా ఇవ్వబడిన అధికారాల అమలులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన నోటిఫికేషన్ ద్వారా అదే రోజున అమలులోకి తీసుకురాబడింది. జమీందారీ ఎస్టేట్ల యజమానులు మరియు పదవీకాలం ఉన్నవారు చాలా మంది ఎస్టేట్లను స్వాధీనం చేసుకోకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నిలువరిస్తూ తగిన ఉత్తర్వుల కోసం బీహార్ రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకంగా విచారణ చేపట్టారు. చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం వారు బీహార్ శాసనసభ యొక్క శాసన సామర్థ్యానికి మించినది మరియు లేకపోతే చెల్లదు. 1951 మార్చి 12న పాట్నా హైకోర్టు ప్రత్యేక బెంచ్ రాజ్యాంగంలోని

ఆర్టికల్ 14ను ఉల్లంఘించినందున ఈ చట్టం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని పేర్కొంది. దీనిపై బీహార్ రాష్ట్రం కోర్టును ఆశ్రయించింది. ఆ అప్పీల్ పెండింగ్ లో ఉంది , తాత్కాలిక పార్లమెంట్ రాజ్యాంగ (మొదటి సవరణ) చట్టం , 1951ని ఆమోదించింది. ప్రధాన అప్పీల్ లోని ప్రతివాదులు రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం చెల్లదని వాదిస్తూ ఈ కోర్టులో విచారణ చేపట్టారు. అయితే , ఈ కోర్టు, 5 అక్టోబర్, 1951న సవరణ చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును సమర్థించింది. నవంబర్ 6 , 1951న, బీహార్ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 కింద నోటిఫికేషన్లు జారీ చేయబడ్డాయి , నోటిఫికేషన్ లో పేర్కొన్న అప్పీలుదారులకు చెందిన నిర్దిష్ట టౌజీలు రాష్ట్రానికి పాస్ అయ్యారని మరియు రాష్ట్రానికి చెందారని ప్రకటించారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం మాండమన్ లేదా సరైన దిశానిర్దేశం కోసం ప్రార్థిస్తూ ఇద్దరు అప్పీలుదారులు పాట్నా హైకోర్టులకు వేర్వేరుగా దరఖాస్తులు చేసుకున్నారు లేదా పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ల ద్వారా మరియు ఇతర సహాయక ఉపశమనం కోసం ప్రతివాది వారి సంబంధిత ఎస్టేట్లు లేదా పదవీకాలాలను స్వాధీనం చేసుకోకుండా నిరోధించడాన్ని ఆదేశించండి. ఈ చట్టం చెల్లదంటూ స్పెషల్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులపై బీహార్ రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన అప్పీలు ఈ కోర్టు ముందు విచారణకు వచ్చాయి. మరియు ఈ న్యాయస్థానం మెజారిటీ తీర్పులో పేర్కొన్న కొన్ని నిబంధనలను మినహాయించి , చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును సమర్థించింది. ఆ తర్వాత , పాట్నా హైకోర్టులో ఆర్టికల్ 226 కింద ఇద్దరు అప్పీలుదారులు చేసిన రెండు దరఖాస్తులు విచారణకు వచ్చాయి మరియు 1952 డిసెంబర్ 22న ఆ కోర్టు బెంచ్ కొట్టివేసింది. ప్రస్తుత అప్పీళ్లు ఈ తొలగింపుకు వ్యతిరేకంగా పాట్నా హైకోర్టు అనుమతితో దాఖలు చేయబడ్డాయి.

ఈ చట్టం దాని నిజమైన నిర్మాణంపై , భారతీయ కంపెనీల చట్టం కింద పొందుపరచబడిన కంపెనీల జమీందారీ ఎస్టేట్లకు వర్తింపజేయడానికి ఉద్దేశించినదా అనేది హైకోర్టు ముందు లేవనెత్తిన ప్రశ్న. అది కాదని అప్పీలుదారుల వాదనకు మద్దతుగా , వ్యాపార సంస్థలకు సంబంధించి చట్టాలు చేసే అధికారం బీహార్ శాసనసభకు లేదని లేదా నాన్-ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ల వస్తువులు ఒక రాష్ట్రానికి పరిమితం కాలేదు. జాబితా-Iలోని 43, 44 మరియు 45 ఎంట్రీలను సూచించడం ద్వారా , ఆ ఎంట్రీలలో పేర్కొన్న అంశాలకు సంబంధించి చట్టం చేయడానికి పార్లమెంటుకు మాత్రమే అధికారం ఉందని చూపడానికి సూచించబడింది. చట్టాన్ని రూపొందించడంలో బీహార్ శాసనసభ యూనియన్ ఫీల్డ్స్ పై దండయాత్ర చేసిందని , అందువల్ల చట్టం చెల్లదని వాదన. చట్టంలోని నిబంధనలను మరియు కంపెనీల చట్టంలోని నిబంధనలను మూసివేస్తూ ఈ వాదనను బలోపేతం చేయాలని కోరింది. పాట్నా హైకోర్టు ఈ

వాదనను తోసిపుచ్చింది మరియు ఈ అప్పీళ్లకు మద్దతుగా హాజరైన Mr. P.R. దాస్ పాట్నా హైకోర్టు నిర్ణయంలోని ఈ భాగాన్ని సవాలు చేయలేదు.

Mr. పి.ఆర్. దాస్ నొక్కిచెప్పిన ప్రధాన అంశం ఏమిటంటే , బీహార్ శాసనసభ జమీందారీ ఎస్టేట్లను స్వాధీనం చేసుకునేందుకు చట్టాన్ని రూపొందించగలిగినప్పటికీ , చట్టం ద్వారా అది చేయలేదు. సెక్షన్ 3 యాజమాన్యం లేదా పదవీకాలం కలిగిన వ్యక్తి యొక్క ఎస్టేట్ లేదా పదవీకాలం రాష్ట్రానికి చెందినట్లు మరియు రాష్ట్రానికి చెందినట్లు నోటిఫికేషన్ ద్వారా ప్రకటించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇస్తుంది. ఈ సెక్షన్ కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1951 నవంబర్ 6న రాష్ట్రంలోని అప్పిలెంట్ల ఆస్తులకు సంబంధించి నోటిఫికేషన్లను జారీ చేసిందని గుర్తు చేశారు. Mr. P.R. దాస్ యొక్క ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే , అప్పీలుదారు కంపెనీలు చట్టం ద్వారా నిర్వచించబడిన "ప్రాప్రైటర్" లేదా "టెన్యూర్-హోల్డర్" నిబంధనల పరిధిలోకి రావని మరియు తత్ఫలితంగా వారి ఎస్టేట్లలో ఏ భాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఉద్దేశించబడలేదు లేదా నిజానికి రాష్ట్రంలో వెస్ట్ చేసింది. "ప్రాప్రైటర్" అనేది సెక్షన్ 2(౦) ద్వారా నిర్వచించబడింది, అంటే నమ్మకంతో ఉన్న వ్యక్తి లేదా తన స్వంత ప్రయోజనం కోసం ఒక ఎస్టేట్ లేదా ఒక ఎస్టేట్లో ఒక భాగం మరియు యజమాని యొక్క వారసులు మరియు వారసులు-ఆసక్తి ఉన్నవారు మరియు యజమాని మైనర్ లేదా అస్వస్థ చిత్తం (unsound mind) లేదా మూర్ఖుడు (idiot), అతని సంరక్షకుడు , కమిటీ లేదా ఇతర చట్టపరమైన క్యూరేటర్ను కలిగి ఉంటారు. టెన్యూర్ హోల్డర్ అనేది సెక్షన్ 2(r) ద్వారా నిర్వచించబడింది , అంటే యజమాని నుండి లేదా ఏదైనా పదవీకాలం ఉన్న వ్యక్తి నుండి భూమిని కలిగి ఉండే హక్కును పొందిన వ్యక్తి అని అర్థం. వాదన ఏమిటంటే, పైన పేర్కొన్న రెండు నిర్వచనాలలో "వ్యక్తి" అనే పదం , చట్టం సందర్భంలో, కంపెనీని కలిగి ఉండదు. బీహార్ జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 4(40) ప్రకారం "వ్యక్తి" అనే పదం సాధారణంగా కంపెనీని కలిగి ఉంటుందని అంగీకరించబడింది, కానీ ఆ విభాగంలో ఇచ్చిన నిర్వచనాలు విషయం లేదా సందర్భంలో ప్రతికూలమైనది ఏమీ లేని చోట మాత్రమే వర్తింపజేయాలని Mr. P.R. దాస్ కోరారు. అతని వాదన ఏమిటంటే, "యాజమాన్యం" మరియు "పదవీకాలం-హోల్డర్" యొక్క నిర్వచనం జమీందారీలను కలిగి ఉన్న కంపెనీ ఆ నిర్వచనం పరిధిలోకి రాదని సూచిస్తుంది. మేము ఈ వివాదాలను అంగీకరించలేము. ఒక కంపెనీ ఒక ఎస్టేట్ను కలిగి ఉండవచ్చనేది వివాదాస్పదం కాదు ఎస్టేట్లో కొంత భాగం మరియు నిజానికి, అప్పీలుదారు కంపెనీలు తమ స్వంత ఎస్టేట్లను రక్షించుకోవడానికి మాత్రమే ఈ అప్పీళ్లపై పోరాడుతున్నాయి. అందువల్ల, అవి నిర్వచనం యొక్క మొదటి భాగంలో వస్తాయి. పదం

అంటే ఏమిటో పేర్కొన్న తర్వాత నిర్వచనం నిర్దిష్ట పరిస్థితులలో , వారసులు మరియు వారసుడు-ఆసక్తి మొదలైన వాటి క్రింద ఇంకా ఏమి చేర్చబడుతుందో తెలియజేస్తుంది. కంపెనీకి సంబంధించి "వారసుడు" అనే పదం ఖచ్చితంగా తగనిది , కానీ కంపెనీకి ఆసక్తి ఉన్న వారసుడు ఉండటంలో అనుచితమైనది ఏమీ లేదు. ప్రొఫైటర్ నిర్వచనంలో డైరెక్టర్లు , మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు మరియు మూసివేత విషయంలో కంపెనీ లిక్విడేటర్ను చేర్చడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేదని సూచించబడింది. నిర్వచించినట్లుగా "ప్రోఫైటర్" అనే పదం కంపెనీని కవర్ చేయదని భావించడానికి ఈ పరిస్థితి మాకు సరైన కారణం కాదు. ఏజెంట్ లేదా, దివాలా తీసిన సందర్భంలో , వ్యక్తిగత యజమాని యొక్క అధికారిక అసైనీ లేదా రిసీవర్ కూడా నిర్వచనంలో చేర్చబడలేదని గమనించాలి. మైనర్ లేదా అస్వస్థ చిత్తం (unsound mind) వ్యక్తి లేదా మూర్ఖుడు (idiot) మరియు అతని సంరక్షకుడు మొదలైన వాటిని సూచించడం అవసరం , ఎందుకంటే ఆ యజమానులు చట్టపరమైన వైకల్యాలతో బాధపడుతున్నారు.

Mr. P.R. దాస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 43 కింద రూపొందించబడిన వివిధ సెక్షన్లు మరియు నియమాలను సూచిస్తూ , కేవలం సహజ వ్యక్తులు మాత్రమే చట్టం ద్వారా ప్రభావితమయ్యే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నారని చూపడానికి , ఎందుకంటే , కంపెనీ అందులో సూచించిన చర్యలను చేయడానికి సమర్థంగా లేదని ఆయన కోరారు. ఇన్ కార్పొరేటెడ్ కంపెనీ ఈ చర్యలన్నింటినీ దాని డైరెక్టర్లు చేయడంలో ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదని Mr. P.R. దాస్ వివాదం చేయలేదు లేదా మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు లేదా ఇతర అధికారులు దాని తరపున అసోసియేషన్ ఆర్డికల్స్ ద్వారా అధికారం పొందారు , కానీ అతని వాదనలు భారతీయ కంపెనీల చట్టంలోని నిబంధనలను తన చట్టంలోని నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకోకూడదని. అతను ప్రధానంగా ఫార్మాస్యూటికల్ సొసైటీ V ది లండన్ మరియు ప్రావిన్షియల్ సప్లై అసోసియేషన్, లిమిటెడ్ (1880) L.R. 5 App. Cas. 857 కేసుపై ఆధారపడతాడు. ఫార్మసీ చట్టం, 1868 (31 & 32 Vic., అధ్యాయం 121)లో ఉపయోగించిన "వ్యక్తి" అనే పదంలోకి కార్పొరేషన్ రాలేదని నిర్ధారించబడింది. లార్డ్ సెల్ఫోర్న్ L.C యొక్క పరిశీలనలపై రిలయన్స్ ఉంచబడింది. పేజీ 863 వద్ద. ఆ చట్టం యొక్క ఉపోద్ఘాతం, ఇతర విషయాలతోపాటు , "వ్యక్తులు రిటైల్ చేయడం , పంపిణీ చేయడం లేదా విషాల సమ్మేళనం (compounding of poisons) కోసం దుకాణాన్ని తెరిచి ఉంచడం ప్రజల భద్రతకు అనుకూలమైనది మరియు కెమిస్ట్లు మరియు డ్రగ్గిస్ట్లుగా పిలవబడే వ్యక్తులు వారి వ్యాపారం గురించి సమర్థవంతమైన ఆచరణాత్మక జ్ఞానం కలిగి ఉండాలి. ఇది ఫార్మాస్యూటికల్ విషయాలలో నైపుణ్యం ఉన్న వ్యక్తుల గురించి స్పష్టంగా ఆలోచించింది మరియు నిర్దిష్ట వ్యాపారం గురించి ఏమీ

తెలియని వ్యక్తిత్వం లేని కార్పొరేట్ సంస్థలు కాదు. నిజానికి, *లార్డ్ బ్లాక్ బర్న్ ఫార్మాస్యూటికల్ సొసైటీ కేసు* (1880) L.R. 5 App. Cas.857 కేసు లో *హాస్ ఆఫ్ లార్డ్స్* తన ప్రసంగంలో ఈ ఉపోద్ఘాతాన్ని ప్రస్తావించారు మరియు పేజీ 870లో గమనించారు:-

“అక్కడే ఆగిపోతే, ఆ భాషను ఉపయోగించే వారు కార్పొరేషన్ల గురించి ఆలోచించడం లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఒక కార్పొరేషన్ ఒక కోణంలో, ప్రజలను రక్షించే అన్ని ముఖ్యమైన ప్రయోజనాల కోసం, సమర్థులైన డైరెక్టర్లు, మేనేజర్లు మరియు మొదలైనవాటిని నియమించినట్లయితే, దాని వ్యాపారం గురించి సమర్థవంతమైన జ్ఞానాన్ని కలిగి ఉంటుంది. కానీ దానికదే సమర్థవంతమైన జ్ఞానం ఉండదు. మెటాఫిజికల్ ఎంటిటీ, చట్టపరమైన "వ్యక్తి", కార్పొరేషన్, బహుశా సమర్థ జ్ఞానాన్ని కలిగి ఉండదు. లేదా, ఒక కార్పొరేషన్ 'రసాయన శాస్త్రవేత్త మరియు డ్రగ్జిస్ట్ అని పిలువబడే వ్యక్తి'గా ఉండకూడదని నేను అనుకుంటున్నాను.”

అతని లార్డిష్ ఆ చట్టంలోని సెక్షన్లు 1 మరియు 15లోని నిబంధనలను ప్రస్తావించింది మరియు ఆ చట్టంలోని “వ్యక్తి” అనే పదానికి సహజమైన వ్యక్తి అని అర్థం. ఆ కేసు ప్రభావం ఏమిటంటే, చట్టంలోని “వ్యక్తి” అనే పదాన్ని కార్పొరేషన్ తో సహా పరిగణించవచ్చా అనేది తప్పనిసరిగా శాసనం యొక్క ఉద్దేశము యొక్క పరిశీలనపై ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు ఆ విషయంను అమలులోకి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆమోదించబడిన చట్టాలు. ఉపోద్ఘాతంలో పరిచినట్లు ఆ చట్టం యొక్క విషయంను నేను వీక్షిస్తున్నాను, ఆ చట్టంలోని “వ్యక్తి” అనే పదం కార్పొరేషన్ ను కలిగి ఉండకపోవచ్చని ఎటువంటి సందేహం లేదు. లార్డ్ సెల్ఫోర్న్ పేజీ 863 చివరిలో, 18వ సెక్షన్ ను సూచించడం ద్వారా, "వ్యక్తి" అనే పదం ద్వారా శాసనసభ వ్యక్తిగత వ్యక్తులను మాత్రమే సూచిస్తుందని సూచించింది, ఎందుకంటే ఆ చట్టంలోని విషయానికి "వ్యక్తి" అనే పదంలో కార్పొరేషన్ ను చేర్చడం స్పష్టంగా ప్రతికూలంగా ఉంది. ఆ చట్టంలో ఉపయోగించిన వ్యక్తులు ".Mr.P.R. దాస్, లార్డ్ సెల్ బోర్న్ యొక్క తీర్పు "వ్యక్తి" అనే పదంలోకి రాలేకపోయిందని, దానిచేత సంతకం చేసిన వ్రాతపూర్వకంగా దరఖాస్తు చేసుకోలేనందున అది స్థాపించబడింది. దీని నుండి Mr. P.R. దాస్ లార్డ్ సెల్ఫోర్న్ యొక్క తీర్పు యొక్క ఈ భాగం యొక్క అవసరమైన తాత్పర్యం ఏమిటంటే, కంపెనీల చట్టంలోని నిబంధనలను మరొక చట్టాన్ని రూపొందించడానికి పరిగణనలోకి తీసుకోవడం అనుమతించబడదు. లార్డ్ సెల్ఫోర్న్ ప్రసంగం యొక్క అంతరార్థం అదే అయితే, గౌరవంతో, మేము దానిని అంగీకరించలేము. వాస్తవానికి, కంపెనీల

చట్టంలోని నిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకుంటే తప్ప కంపెనీ గురించి ఆలోచించలేరు , ఎందుకంటే కంపెనీ అనేది కంపెనీల చట్టం యొక్క జీవి (creature). దాని ఉనికి , అధికారాలు మరియు హక్కులు అన్నీ ఆ చట్టం ద్వారా నియంత్రించబడతాయి. Mr. P.R. దాస్ ఆశ్రయించిన కేసులో నోబుల్ లార్డ్స్ ప్రసంగాల ధోరణి ఏమిటంటే , పరిశీలనలో ఉన్న నిర్దిష్ట చట్టం యొక్క ఉద్దేశము “కార్పొరేషన్” అనే పదాన్ని “వ్యక్తి” అనే పదంలో చేర్చినందుకు పూర్తిగా విరోధంగా ఉంది , మరియు మేము దానిని పట్టుకున్నట్లుగా, ఆ నిర్ణయం అంతకు మించి ఏమీ ఇవ్వదు.

ఎస్టేట్ ను కలిగి ఉన్న కంపెనీ ఈ చట్టం ద్వారా ఎన్నడూ ప్రభావితం కాదనే అతని వాదనకు మద్దతుగా, Mr. P.R. దాస్ మన దృష్టిని భారతీయ కంపెనీల చట్టంలోని మూసివేత సెక్షన్ల వైపుకు ఆకర్షిస్తున్నారు మరియు బీహార్ చట్టం యొక్క స్కీమ్ లో మూసివేయడం సాధ్యం కాదని కోరారు. కంపెనీకి చెందిన జమీందారీ ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకుని , బదిలీ చేయలేని బాండ్ల ద్వారా పరిహారం చెల్లిస్తే , కంపెనీ లిక్విడేషన్ లోకి వెళితే మూసివేసే చట్టాన్ని వర్తింపజేయడం అసాధ్యం అని ఆయన వాదించారు. అతని ప్రకారం , ముగింపు ప్రక్రియ కొనసాగుతున్న న్యాయస్థానం , అది మరొక రాష్ట్రంలో ఉండవచ్చు మరియు బీహార్ ప్రభుత్వం మరియు దాని అధికారుల మధ్య అధికార పరిధి యొక్క వైరుధ్యం ఉంటుంది. ఈ వివాదంలో మాకు ఎలాంటి బలం కనిపించదు. సెక్షన్ 3 కింద నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడిన తర్వాత , జమీందారీ ఎస్టేట్ రాష్ట్రం ఆధీనంలోకి వస్తుంది మరియు కంపెనీ దానిపై ఎలాంటి ఆసక్తిని కలిగి ఉండదు. పరిహారం పొందడం మాత్రమే దాని హక్కు. మూసివేత విషయంలో లిక్విడేటర్ ఈ చట్టం ద్వారా అందించబడిన పరిష్కారాన్ని అనుసరించాల్సి ఉంటుంది. అతను లేదా కంపెనీ మరొక రాష్ట్రంలో దివాలా తీసిన వ్యక్తి యొక్క అధికారిక అసైనీ లేదా అధికారిక రిసీవర్ కంటే అధ్వాన్నమైన స్థితిలో ఉండరు.

చివరగా, Mr. P.R. దాస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 41 పై బలంగా ఆధారపడుతున్నారు మరియు ఆ సెక్షన్ కంపెనీకి పూర్తిగా వర్తించదని వాదించారు. మరియు ఆ పరిస్థితి స్వయంగా ఒక ఎస్టేట్ కలిగి ఉన్న కంపెనీని ఈ చట్టం ద్వారా నిర్వహించాలని బీహార్ శాసనసభ ఉద్దేశించలేదని సూచిస్తుంది. ఒక కార్పొరేషన్, నిజమే, రాజడ్రోహం, నేరం లేదా వ్యక్తిగత హింసతో కూడిన ఏదైనా దుష్ప్రవర్తనకు లేదా జైలు శిక్ష లేదా శారీరక దండన మాత్రమే విధించే ఏదైనా నేరానికి బాధ్యత వహించదు. (హాల్స్ బరీ , 2వ ఎడిషన్, వాల్యూమ్ IX, ఆర్టికల్ 5 , పేజి.14). సెక్షన్ 41 కేవలం జైలు శిక్షను మాత్రమే సూచించదు.

Mr.P.R.దాస్జైలు శిక్ష లేదా జరిమానా విధించడం అనేది నేరం యొక్క గురుత్వాకర్షణపై ఆధారపడి ఉంటుందని మరియు నేరస్థుడి పాత్రపై ఆధారపడి ఉంటుందని సూచిస్తున్నారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ , ఈ వాదన, Mr. పి.ఆర్. దాస్ ద్వారా ఆధారపడిన కేసు నివేదికలోని 869-870 పేజీలలో పేర్కొన్న లార్డ్ బ్లాక్బర్న్ అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. **పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూషన్స్ డైరెక్టర్ V కెంట్ మరియు సెక్స్ కాంట్రాక్టర్స్ లిమిటెడ్ [1944] I K.B.146** మరియు **రెక్స్ Vs. I.C.R హాలేజ్, లిమిటెడ్ మరియు మరొకటి [1944] I K.B.551** యొక్క ఇటీవలి కేసులు. సంకల్పం లేదా మానసిక స్థితి అవసరమయ్యే నేరానికి కూడా కార్పొరేషన్ దోషిగా నిర్ధారించబడుతుందని సూచిస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఉద్దేశపూర్వక వైఫల్యం లేదా నిర్లక్ష్యానికి కంపెనీ దోషిగా ఉండవచ్చా అనే పరిశీలనతో పాటు, ఈ సందర్భంగా మేము ఎటువంటి ఖచ్చితమైన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయనవసరం లేదు , సెక్షన్ 41లోని నిబంధనలను కంపెనీ అధికారులు లేదా ఏజెంట్లకు వర్తింపజేయడంలో ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఉండవు. సెక్షన్ 3(1) ప్రకారం రాష్ట్రంలోని ఎస్టేట్ వెస్ట్లు (vests) ప్రచురించబడుతున్నాయి. సెక్షన్ 4 అటువంటి వెస్టింగ్ యొక్క పరిణామాలను నిర్దేశిస్తుంది. ఆ సెక్షన్లోని క్లాజ్ (g) అటువంటి ఎస్టేట్ లేదా పదవీకాలం లేదా ఆధీనంలో ఉన్న ఏ వ్యక్తికైనా నిర్దేశించిన పద్ధతిలో అందించిన వ్రాతపూర్వక ఉత్తర్వు ద్వారా కలెక్టర్ కు అధికారం ఇస్తుంది. ఆర్డర్లో పేర్కొన్న తేదీలోగా దాని స్వాధీనంలో ఏదైనా భాగాన్ని వదులుకోవడం మరియు పేర్కొన్న ఆర్డర్ కు అనుగుణంగా ఉండేలా చూసుకోవడానికి అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడం లేదా బలాన్ని ఉపయోగించడం. ఎస్టేట్ ఆధీనంలో ఉన్న కంపెనీకి చెందిన ఏ అధికారి లేదా ఏజెంట్ అయినా ఉద్దేశపూర్వకంగా విఫలమైతే లేదా అటువంటి చట్టబద్ధమైన ఆర్డర్ ను పాటించడంలో విస్మరించినట్లయితే , ఖచ్చితంగా అతనిపై సెక్షన్ 41 కింద కేసు నమోదు చేయవచ్చు. అదేవిధంగా, సెక్షన్ 40 ప్రకారం , అందులో పేర్కొన్న అధికారులు వెస్టింగ్ తేదీకి ముందు లేదా తర్వాత ఏ సమయంలోనైనా ఒక యజమాని లేదా పదవీకాలం-హోల్డర్ లేదా అటువంటి ఎస్టేట్ లేదా పదవీకాలం లేదా ఏదైనా ఏజెంట్లు కలిగి ఉన్న ఇతర వ్యక్తి లేదా అటువంటి యజమాని యొక్క ఉద్యోగులు, పదవీకాలం-హోల్డర్ లేదా ఇతర వ్యక్తి యొక్క ఆర్డర్లో పేర్కొన్న సమయంలో మరియు స్థలంలో అటువంటి పత్రాలను ఉత్పత్తి చేయడానికి , కాగితాలు (papers) లేదా రిజిస్టర్లు లేదా అటువంటి ఎస్టేట్ లేదా పదవీకాలానికి సంబంధించిన అటువంటి సమాచారాన్ని అందించడానికి అటువంటి అధికారి ఎప్పటికప్పుడు ఈ చట్టంలోని ఏదైనా ప్రయోజనాల కోసం అవసరం కావచ్చు. ఉద్దేశపూర్వకంగా విఫలమైతే లేదా అటువంటి ఆర్డర్ ను పాటించడంలో నిర్లక్ష్యం చేస్తే, సెక్షన్ 41

కింద అందించిన జరిమానాలోపు కంపెనీకి చెందిన రికాల్సిట్రెంట్ ఆఫీసర్/Recalcitrant Officer లేదా ఏజెంట్ ని స్పష్టంగా చేర్చవచ్చు. కాబట్టి సెక్షన్ 41 , ఇన్ కార్పొరేటెడ్ కంపెనీలకు చట్టం యొక్క దరఖాస్తును తప్పనిసరిగా నిరోధించదు.

ఒక సంస్థ ఆస్తిని కలిగి ఉండటానికి మరియు కలిగి ఉండటానికి సమర్థత కలిగి ఉందని తిరస్కరించలేము. ఆరోపించబడిన చట్టం యొక్క మొత్తం ఉద్దేశమును మహాజన్ J, బీహార్ రాష్ట్రంలో వి కామేశ్వర్ సింగ్ [1952] S.C.R. 889 at p.941 కేసులో ఇలా పేర్కొన్నారు:

“కొంతమంది వ్యక్తుల చేతుల్లో పెద్ద పెద్ద భూములను కేంద్రీకరించడం భారత రాజ్యాంగం ఆధారంగా ఉన్న సూత్రానికి విరుద్ధమని ఇప్పుడు స్పష్టమైంది. కావున కొంతమంది వ్యక్తుల చేతుల్లో పెద్ద పెద్ద భూభాగాలు మరియు ఉత్పత్తి సాధనాలను కేంద్రీకరించడాన్ని తొలగించడం మరియు యాజమాన్యాన్ని పంపిణీ చేయడం అనేది ఆక్షేపించబడిన చట్టం ద్వారా పరిగణించబడిన సేకరణ యొక్క ఉద్దేశ్యం. మరియు సాధ్యమైనంత ఉత్తమంగా ఉమ్మడి ప్రయోజనాలకు ఉప-సేవ చేసేందుకు రాష్ట్రం చేతుల్లోకి వచ్చే భౌతిక వనరులపై నియంత్రణ. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, సలహా ప్రకారం సమాజం యొక్క సాధారణ ప్రయోజనం కోసం బీహార్ భూ పంపిణీ వ్యవస్థలో సంస్కరణను తీసుకురావడమే చట్టం వెనుక ఉద్దేశ్యం.

ఈ ప్రయోజనం దృష్ట్యా వ్యక్తిగత యజమాని మరియు ఎస్టేట్ లు లేదా పదవీకాలాన్ని కలిగి ఉన్న కంపెనీ మధ్య తేడాను గుర్తించడానికి ఎటువంటి కారణం లేదు. నిజానికి , చట్టం యొక్క విషయం లేదా సందర్భంలో అసహ్యకరమైనది ఏమీ లేదు, ఇది "ప్రోపైటర్" నిర్వచనంలో కంపెనీని కలిగి ఉన్న ఎస్టేట్ ను చేర్చడాన్ని నిరోధించాలి , చట్టం యొక్క ఆజ్ఞాకర్తకు పూర్తి ప్రభావాన్ని ఇవ్వడానికి అటువంటివి చేర్చడం అవసరం.

అప్పీల్ నెం.63 /1953 లో మిస్టర్. పి.ఆర్. దాస్ అదనపు అంశాన్ని లేవనెత్తారు , అవి, ఆ అప్పీల్ లోని అప్పీలుదారు కంపెనీ బీహార్ జిల్లాలోని పూర్నియాలో మరియు పశ్చిమ బెంగాల్ జిల్లాలోని మాలదాలో ఉన్న ఎస్టేట్ లను కలిగి ఉందికానీ అది పూర్నియా వద్ద ఒక్క ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని చెల్లించాలి. అప్పిలేంట్ కంపెనీ పాట్నీ లీజులపై ఎస్టేట్ ల భాగాలను విడిచిపెట్టిందని ఆరోపించబడింది , బీహార్ లోపల మరియు వెలుపల ఉన్న భూమిని కలిగి ఉన్న ప్రతి పట్నీలు. బీహార్ లో ఉన్న ఎస్టేట్ లోని ఆ భాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం కష్టతరం చేసింది , అసాధ్యం కాకపోతే , అప్పీలుదారు సంస్థ తన

ఆదాయాన్ని చెల్లించడం లేదా దాని అద్దెను తిరిగి పొందడం. బీహార్ లో ఉన్న ఎస్టేట్ లోని ఆ భాగాన్ని మిగిలిన వాటి నుండి వేరు చేయడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి బీహార్ లోని ఎస్టేట్ స్థలంలో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే కవర్ చేసే నోటిఫికేషన్ చెల్లదు. ఈ వాదనలో ఏదైనా సారాంశం ఉందని మేము భావించడం లేదు. హైకోర్టు చెప్పినట్లుగా, ఇది ఆదాయాన్ని పంచుకోవడం మరియు అద్దె విభజన యొక్క సాధారణ కేసు. అటువంటి విభజన యొక్క ఆవశ్యకత నోటిఫికేషన్ యొక్క చెల్లుబాటును ప్రభావితం చేయదు.

పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల ఈ అప్పీళ్లు విఫలమవుతాయి మరియు ఖర్చులతో తప్పనిసరిగా తీసివేయాలి.

అప్పీళ్లు కొట్టివేయబడ్డాయి.

అప్పీలుదారులకు ఏజెంట్: R.R. బిస్వాస్.

ప్రతివాదులకు ఏజెంట్: G.H. రాజాధ్యక్షుడు.